

Pozdrav s poletne šole

Na poletni šoli v Krzyżowi na Poljskem, kjer so sodelovali študentje iz vse Evrope, smo se posvečali različnim temam. Razpravljali smo o dekolonialnosti, kulturni pismenosti, kritični pedagogiki, na skupnosti temelječem raziskovanju in na umetnosti temelječih metodah. Izbrali smo pristop, ki temelji na kombinaciji več medsebojno dopolnjujočih se metod, da bi se s temami poletne šole in projekta soočili na kar se da širok način. Videli smo, kako lahko predavanja predstavljajo tudi vključujoč prostor za izmenjavo teoretičnih znanj, odprtih razprav in umetniških metod učenja, ki spodbujajo soustvarjanje vključujočega učnega okolja.

Prvi dan smo se osredotočili na vključevanje in grajenje medsebojnega razumevanja, začeli pa smo z dejavnostmi, kot je

“Belgijski ples”, dobro poznana vključevalna praksa na Poljskem, ki spodbuja družbeno kohezijo.

Drugi dan smo pričeli z jutranjimi refleksijami prejšnjega dne – praksa, ki je postala redni del naše dnevne rutine. Po predavanjih in razpravah o umetnostni vzgoji, dekolonialnosti in kritični kulturni pismenosti je bil preostanek dneva posvečen umetniškim delavnicam. Ustvarili smo tako imenovane “odpadne knjige” in linoreze. Izkazalo se je, da umetniške metode ne spodbujajo le sodelovanja in nudijo prostora za refleksijo, pač pa so tudi trajnostne – kreativno učenje je lahko cenovno dostopno in osnovano na raznolikih, tudi recikliranih materialih, s čimer prispeva k ekološki ozaveščenosti.

Več o projektu:
www.expectart.eu/

“Ta projekt je prejel finančna sredstva iz programa Evropske unije v okviru sporazuma pod številko 101132662. Izražena mnenja in stališča so zgolj stališča in mnenja avtorjev, in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za raziskave (REA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti REA.

Tretji dan so predavanja obravnavala kritično pedagogiko in umetnostno vzgojo. Sledila je steklarska umetniška delavnica, kjer smo med delom v skupinah ustvarili lastne skulpture in so ustvarili velik skupen umetniški izdelek skupaj z lokalno umetnico Katarzyno Krej. Naslednja delavnica je ponudila vpogled v inovativne metode – pri njihovem izboru smo si pomagali z našim poročilom **“Identifikacija inovativnih metod”**. Zvečer smo uživali v koncertu irske glasbe, ki jo je pripravil Łukasz Potoczny.

Četrty dan se je pričel z vodenim ogledom prizorišča – Palače v Krzyżow. Obisk je vodil v razpravo o zgodovini Vzhodne Evrope in vprašanjih dekolonialnosti, kar je bil krasen uvod v poznejša predavanja in delavnice o preprečevanju diskriminacije in dekolonialnem feminizmu. Po dnevu intenzivnega učenja je bil naš intelektualni apetit potešen, polastil pa se nas je apetit po hrani. Zato smo na “delavnici narodnih kuhinj” zavihali rokave in se naučili pripraviti okusne jedi iz osrednje in Vzhodne Evrope – z različnimi nivoji us-

pešnosti priprave, a z izobiljem veselja in sodelovanja.

Naslednji dan nas je ponesel na ekskurzijo v Wrocław, kjer smo obiskali naše kulturne partnerje, Wrocławski Instytut Kultury, in se udeležili vodenega ogleda Paviljona štirih kupol. Tam smo razpravljali o zgodovini kraja in raziskovali dela Magdalene Abakanowicz. Polni navdiha smo imeli pozneje priložnost tudi sami ustvariti lastne umetnine.

Na šesti, zadnji dan, nas je sprejel Jacek Wasik, vodja regionalnega predstavništva Evropske komisije. Pogovarjali smo se o kulturnem izobraževanju v večkulturni družbi in se osredotočili na dejavnosti ozaveščanja, ki jih izvaja Evropski parlament. Pozneje smo se udeležili predavanj s študentsko skupino “Archeo”, teme pa so bile kolonizacija prazgodovine, dekolonizacija severnoameriške umetnosti in zgodovinska uporaba moči za legitimizacijo oblasti. Dan smo zaključili ob tabornem ognju in arheo-etno zabavi!

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so sodelovali. To pa ni slovo – bolj “se vidimo kmalu”.

EXPECT_Art na konferenci ECER 2025 v Beogradu

Člani našega konzorcija so sodelovali na Evropski konferenci o pedagoških raziskavah v Beogradu, mestu, katerega skupnost je trenutno ovita v študentske proteste, demokratične težnje in močan participativen duh.

Gostili smo panel z naslovom "Dekolonizacija učnih načrtov skozi umetnostno vzgojo: Prvi koraki projekta EXPECT_Art pri vplivanju na šole in biti pod njihovim vplivom", pri katerem so sodelovali člani projektne skupine iz Slovenije, Danske, Madžarske, Nemčije in Španije. Izmenjali smo izkušnje o konceptih in pristopih k delu na terenu. Razprava je pokazala na močan občutek povezanosti med partnerji, vpeljene pa so bile tudi zanimive perspektive v okviru skupnih idej. Ena izmed osrednjih tem je bila, kako dekolonialnost vpliva na metode raziskovanja in njihovo aplicira-

nje na terenu. Omenjena je bila tudi ideja, da dekolonializacija ni tesno vezana na zgodovine naših držav, pač pa na pristop, ki ga je možno prilagoditi kateremukoli kontekstu, kjer se pojavljajo razmerja moči.

Panel je vodil tudi v razmislek o delu kulturnih partnerjev, z opažanjem, da so nekateri izmed njihovih umetnikov in izvajalcev pripadniki manjšin ali nehegemoničnih belskih kultur ter imajo ogromno izkušenj prav z delom z različnimi marginaliziranimi skupinami, kar poudarja drugačen, alternativen način pristopanja k dekolonialnim procesom.

Poleg panela smo se udeležili tudi simpozija o kulturni pismenosti in umetnostni vzgoji, pri čemer smo spoznali še dva sestrski projekta: *Dialoguing Arts in Cultural Literacies' Value in Europe*.

Slovo in novo poglavje

Po dolgem razmisleku smo se odločili zapustiti družabni omrežji Facebook in Instagram, saj nista več v skladu z našimi vrednotami. Hvala ležni smo za številne pristne stike, ki smo jih navezali v tem času, in za vsakogar, ki nam je sledil, nas podpiral in se povezal z nami. Od sedaj dalje pa nas lahko najdete na omrežjih Bluesky in Pinksy!

